

ด่วนที่สุด

ที่ คค (ปคร) ๐๖๐๓/๓๖๙

กระทรวงคมนาคม
ถนนราชดำเนินนอก กทม. ๑๐๑๐๐

๒๕๖๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๕

เรื่อง ขอความเห็นชอบร่างบันทึกความร่วมมือระหว่างกระทรวงคมนาคมแห่งราชอาณาจักรไทยและกระทรวงที่ดิน โครงสร้างพื้นฐาน การขนส่ง และการท่องเที่ยวแห่งญี่ปุ่น ด้านระบบราง

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี
๒. ร่างบันทึกความร่วมมือระหว่างกระทรวงคมนาคมแห่งราชอาณาจักรไทยและกระทรวงที่ดิน โครงสร้างพื้นฐาน การขนส่ง และการท่องเที่ยวแห่งญี่ปุ่น ด้านระบบราง พร้อมคำแปล
อย่างไม่เป็นทางการ
๓. สำเนาหนังสือกระทรวงการต่างประเทศ ด่วนมาก ที่ กต ๐๘๐๕/๔๔๗ ลงวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๕

ด้วยกระทรวงคมนาคมขอเสนอเรื่อง ขอความเห็นชอบร่างบันทึกความร่วมมือระหว่างกระทรวงคมนาคมแห่งราชอาณาจักรไทยและกระทรวงที่ดิน โครงสร้างพื้นฐาน การขนส่ง และการท่องเที่ยวแห่งญี่ปุ่น ด้านระบบราง มาเพื่อคณะกรรมการรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีตามพระราชบัญญัติ
ว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะกรรมการรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๔ มาตรา ๕(๗) เรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือที่เกี่ยวกับองค์กรระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย รวมทั้งสอดคล้องตามยุทธศาสตร์ชาติ ในด้านการเมือง การต่างประเทศ และความมั่นคง ตลอดจนด้านการสร้างรายได้และการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายอนุทิน ชาญวีรภูล) กำกับบริหารราชการกระทรวงคมนาคม ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีด้วยแล้ว รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

รัฐบาลไทยและรัฐบาลญี่ปุ่นเห็นชอบร่วมกันที่จะจัดทำร่างบันทึกความร่วมมือระหว่างกระทรวงคมนาคมแห่งราชอาณาจักรไทยและกระทรวงที่ดิน โครงสร้างพื้นฐาน การขนส่ง และการท่องเที่ยวแห่งญี่ปุ่น ด้านระบบราง (Memorandum of Cooperation between the Ministry of Transport of the Kingdom of Thailand and the Ministry of Land, Infrastructure, Transport and Tourism of Japan in the field of Railways) เพื่อส่งเสริมองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องด้านระบบราง ในด้านนโยบาย กฎหมายและกฎระเบียบ รวมถึงการแลกเปลี่ยนประสบการณ์และเทคโนโลยีที่ก่อให้เกิดประโยชน์ร่วมกัน โดยกำหนดให้มีการลงนามร่างบันทึกความร่วมมือดังกล่าวในระหว่างการประชุมทวิภาคีระหว่างรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม (นายศักดิ์สยาม ชิดชอบ) กับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงที่ดิน โครงสร้างพื้นฐาน การขนส่ง และการท่องเที่ยวญี่ปุ่น ในวันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๖๕ ณ กรุงโตเกียว ประเทศญี่ปุ่น

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี

ร่างบันทึกความร่วมมือดังกล่าว เป็นเรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทยเจึงเข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะกรรมการรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๕(๓) เรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

การประชุมที่วิภาคีระหว่างรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมไทยกับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงที่ดิน โครงสร้างพื้นฐาน การขนส่ง และการท่องเที่ยวญี่ปุ่น มีกำหนดจัดขึ้นในวันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๖๕ ณ กรุงโตเกียว ประเทศไทยญี่ปุ่น จึงมีความจำเป็นที่จะต้องเสนอเรื่องดังกล่าวต่อคณะกรรมการรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบต่อร่างบันทึกความร่วมมือดังกล่าวภายในวันที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๖๕

๔. สาระสำคัญและข้อเท็จจริง

ร่างบันทึกความร่วมมือระหว่างกระทรวงคมนาคมแห่งราชอาณาจักรไทยและกระทรวงที่ดิน โครงสร้างพื้นฐาน การขนส่ง และการท่องเที่ยวแห่งญี่ปุ่น ด้านระบบราง มีสาระสำคัญ ดังนี้

๔.๑ วัตถุประสงค์ของความร่วมมือ เพื่อเพิ่มพูนความเข้าใจร่วมกันด้านนโยบาย กฎหมายและระเบียบ การพัฒนาและเตรียมการจัดตั้งสถาบันด้านระบบรางในราชอาณาจักรไทยและญี่ปุ่น การแลกเปลี่ยนประสบการณ์และเทคโนโลยีเฉพาะด้านที่มีความสนใจร่วมกัน และสนับสนุนการเสริมสร้างขีดความสามารถ

๔.๒ ขอบเขตความร่วมมือเฉพาะ นโยบายด้านระบบราง กฎหมาย ระเบียบและมาตรฐาน ระเบียบด้านการขนส่งทางราง การพัฒนาระบบราง เทคโนโลยีสำหรับโครงสร้างพื้นฐาน รถจักรและล้อเลื่อน และระบบการเดินรถ มาตรการส่งเสริมการใช้ระบบราง เพิ่มความสะดวกสบาย การปรับเปลี่ยนรูปแบบการขนส่ง การขนส่งที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และการประหยัดพลังงานในระบบราง มาตรการป้องกันภัยพิบัติและอุบัติเหตุ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการขนส่งทางราง กิจกรรมรองในธุรกิจระบบรางและการพัฒนาพื้นที่โดยรอบ สถานีขนส่งมวลชน มาตรการสำหรับการขนส่งสินค้าอันตราย

๔.๓ รูปแบบของความร่วมมือ การแลกเปลี่ยนข้อมูล ความรู้และประสบการณ์ในประเด็นที่สนใจร่วมกัน การประชุม สัมมนา การศึกษาดูงานและการประชุมรูปแบบอื่นตามที่ตกลงกัน

๔.๔ การดำเนินความร่วมมือ ทั้งสองฝ่ายอาจอนุญาตให้หน่วยงานภาครัฐอื่น ๆ จากราชอาณาจักรไทยและญี่ปุ่น รวมถึงรัฐวิสาหกิจเอกชน และองค์กรที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ มีส่วนร่วมในความร่วมมือนี้ บันทึกความร่วมมือฯ ไม่ก่อให้เกิดผลผูกพันทางกฎหมายและการผูกพันทางการเงินต่อทั้งสองฝ่าย กิจกรรมภายใต้บันทึกความเข้าใจฯ จะมีผลใช้บังคับในวันที่ลงนาม และจะมีผลใช้บังคับเป็นระยะเวลา ๓ ปี และสามารถแก้ไขเพิ่มเติมได้ โดยความเห็นชอบร่วมกันของทั้งสองฝ่ายเป็นลายลักษณ์อักษร ทั้งนี้ สามารถขยายเวลาได้อีก ๓ ปี โดยความเห็นชอบร่วมกันของทั้งสองฝ่ายเป็นลายลักษณ์อักษร มิใช่นั้น จะถือเป็นการสิ้นสุดของบันทึกความเข้าใจฯ

รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

๕. ความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

กระทรวงคุณภาพได้ส่งร่างบันทึกความร่วมมือฯ ให้กระทรวงการต่างประเทศพิจารณาแล้ว
ซึ่งมีความเห็นดังนี้

๕.๑ ประเด็นสารัตถะและถ้อยคำ

ไม่มีข้อขัดข้องต่อสารัตถะและถ้อยคำโดยรวมของร่างบันทึกความร่วมมือฯ
หากกระทรวงคุณภาพในฐานะส่วนราชการเจ้าของเรื่อง และส่วนราชการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องพิจารณาแล้วเห็นว่า
มีความเหมาะสม สอดคล้องกับนโยบายและผลประโยชน์ของประเทศไทย สามารถปฏิบัติได้ภายใต้อำนาจ
หน้าที่ตามกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับที่มีอยู่ในปัจจุบัน ตลอดจนเป็นไปตามพันธกรณีของไทยภายใต้
ความตกลงระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งได้จัดสรรงบประมาณเพื่อการนี้ไว้แล้ว และขอรับแก้ถ้อยคำ
เล็กน้อย ทั้งนี้ กระทรวงคุณภาพได้ปรับแก้ไขถ้อยคำตามข้อเสนอของกระทรวงการต่างประเทศแล้ว และฝ่ายญี่ปุ่น
ไม่มีข้อขัดข้องต่อข้อเสนอแก้ไขดังกล่าว

๕.๒ ประเด็นมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐

ร่างบันทึกความร่วมมือฯ จัดทำขึ้นระหว่างกระทรวงคุณภาพกับกระทรวงที่ดิน
โครงสร้างพื้นฐาน การขนส่ง และการท่องเที่ยวญี่ปุ่น โดยมีสาระสำคัญเป็นการสร้างความเข้าใจในนโยบาย
กฎหมายและระเบียบข้อบังคับเกี่ยวกับระบบราง/ทางรถไฟของไทยและญี่ปุ่น และเปลี่ยนประสบการณ์
และเทคโนโลยีในด้านที่มีความสนใจร่วมกัน ส่งเสริมและแลกเปลี่ยนความร่วมมือเพื่อพัฒนาชีวิตรากฐาน
ของบุคลากร โดยร่างบันทึกความร่วมมือดังกล่าวไม่มีถ้อยคำหรือบริบทใดที่มุ่งจะก่อให้เกิดพันธกรณี
ภายใต้บังคับกฎหมายระหว่างประเทศ กอรปกับวรรค ๔ อนุวรรค ๓ ของร่างบันทึกความร่วมมือฯ ระบุว่า
บันทึกความร่วมมือฯ ไม่ก่อให้เกิดผลผูกพันทางกฎหมาย และงบประมาณของทั้งสองฝ่าย ดังนั้น ร่างบันทึก
ความร่วมมือฯ จึงไม่เป็นสนธิสัญญาตามกฎหมายระหว่างประเทศ และไม่เป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘
ของรัฐธรรมนูญฯ

รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓

๖. ความเห็นของกระทรวงคุณภาพ

กระทรวงคุณภาพพิจารณาแล้วขอเรียนว่า ร่างบันทึกความร่วมมือดังกล่าว เป็นเอกสารที่มี
สาระสำคัญเพื่อยืนยันว่าทั้งสองฝ่ายยินดีที่จะร่วมมือกันในการพัฒนาระบบรางของไทย รวมถึงเป็นการกระชับ
ความสัมพันธ์อันดีระหว่างกระทรวงคุณภาพของไทยกับกระทรวงที่ดิน โครงสร้างพื้นฐาน การขนส่ง
และการท่องเที่ยวญี่ปุ่น ที่มีมาอย่างต่อเนื่อง โดยการลงนามดังกล่าวจะเป็นการยืนยันเจตนา真面目 และความมุ่งมั่น
ของไทยในการพัฒนาระบบรางของไทยร่วมกับญี่ปุ่น โดยไม่มีถ้อยคำหรือบริบทใดที่มุ่งก่อให้เกิดพันธกรณี
ระหว่างประเทศหรือผูกพันต่อการดำเนินการต่าง ๆ ของประเทศไทยในเชิงกฎหมายระหว่างประเทศ

๗. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงคมนาคมขอเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีพิจารณา ดังนี้

๗.๑ ให้ความเห็นชอบร่างบันทึกความร่วมมือระหว่างกระทรวงคมนาคมแห่งราชอาณาจักรไทยและกระทรวงที่ดิน โครงสร้างพื้นฐาน การขนส่ง และการท่องเที่ยวแห่งญี่ปุ่น ด้านระบบราง และหากมีความจำเป็นต้องปรับปรุงร่างบันทึกความร่วมมือฯ ในส่วนที่มิใช่สาระสำคัญและเป็นประโยชน์ต่อประเทศไทย ให้อยู่ในคุลพินิจของกระทรวงคมนาคมโดยไม่ต้องนำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอีกครั้ง

๗.๒ อนุมัติให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายเป็นผู้ลงนามฝ่ายไทย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายศักดิ์สยาม ชิดชอบ)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

สำนักงานปลัดกระทรวง

กองการต่างประเทศ

โทร. ๐ ๒๒๔๓ ๓๓๔๓

โทรสาร ๐ ๒๒๔๑ ๔๔๖๙

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ tipaya.t@mot.go.th